

Stickrädda barn och ungdomar

Utgå från barnkonventionen och fråga dig: " Vad är bäst för barnet?"

- Om ett barn påtalar stickrädsla bör skolsköterskan tillsammans med vårdnadshavare och /eller elev träffas för att prata om rädslan och vilka åtgärder som behöver vidtas.
- Skolsköterskan skapar en helhetsbild runt elevens rädsla och anpassar förberedelse och vaccinationstillfälle efter elevens ålder, mognad och önskemål.
- Vid stor rädsla kan skolsköterskan ha flera förberedande samtal tillsammans med elev/vårdnadshavare. Skolsköterskan kan även stickträna med elev/ vårdnadshavare.
- Om vaccinationen inte går att genomföra trots dessa åtgärder kan man med vissa vaccinationer avvakta eller vänta en tid tills eleven mognat. Detta görs i samråd med skolläkare och vårdnadshavare.
- För råd och stöd till dig som skolsköterska går det bra att kontakta barnkliniken lekterapi, asa.lofling@regionvastmanland.se. De kan dock inte hjälpa enskilda barn eller föräldrar.
- För ett barn med sprutfobi som trots skolsköterskans insatser inte accepterar att vaccineras kan remiss skrivas till BU-hälsan där man arbetar terapeutiskt, man exponerar inte barnen för kanyler och sprutor.

Olika metoder för att förbereda/informera

Muntlig information

Förklara proceduren; varför man vaccinerar, exakt hur det går till. Visa nål och spruta. Förneka inte smärtan. Om ett barn är rädd för smärta, berätta att det finns alternativ i form av bedövningsplåster.

Visa filmen " Inez får en spruta" på Youtube

<https://www.1177.se/Jonkopings-land/personliga-berattelser/barn--gravid/film-inez-far-en-spruta/>

Avledning

Lura aldrig barnet att titta bort och då ge sprutan. Försök vara lyhörd för barnets behov, vissa barn behöver kontroll och har därför ett stort behov av att se precis vad som händer. Om barnet vill kan man prova avledning med musik, att få titta på något i telefonen eller en Ipad. Är man två personer i rummet eller har en förälder med kan denna hjälpa till att avleda barnet genom att berätta eller visa något i en bok eller på en telefon/ipad.

Förberedelsedocka

För många barn oavsett ålder kan det vara bra att ha en förberedelsedocka där skolsköterskan i början visar på dockan hur vaccinationen går till, med alla moment precis som det kommer att vara när eleven ska få sin spruta. Då har man detta att utgå ifrån när eleven vill ställa frågor om de olika momenten. Därefter kan barnet själv få prova att ge dockan en spruta, många barn och ungdomar tycker det känns bra att få se proceduren och att prova på att själva sticka, det ger en känsla av kontroll. Går också bra att ge spruta med vatten i något annat, tex en apelsin.